

สุขภาพองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
ORGANIZATIONAL HEALTH EFFECTING EFFECTIVENESS
OF SCHOOLS UNDER BANGKOK METROPOLITAN

จิตรีย์ ตรีเหรา¹

สำเริง อ่อนสัมพันธ์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อทราบสุขภาพองค์การสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร 2) เพื่อทราบประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร 3) เพื่อทราบสุขภาพองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร โดยมีกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยในครั้งนี้คือ สถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร จำนวน 55 โรงเรียน โดยมีผู้ให้ข้อมูลคือ 1) ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้รับมอบหมาย และ 2) ครูผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร รวมทั้งสิ้น 330 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสุขภาพองค์การสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดของฮอยและฟอร์ซซิท (Hoy and Forsyth) และประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามแนวคิดของเคริตเนอร์และคินิคกี (Kreitner and Kinicki) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่ามัธยฐานเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สุขภาพองค์การสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
2. ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก
3. สุขภาพองค์การด้านความสมบูรณ์ของสถาบัน ด้านการบริหารแบบเน้นงาน ด้านการสนับสนุนด้านทรัพยากร ด้านขวัญและกำลังใจ และด้านการเน้นด้านวิชาการ ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Abstract

The purposes of this research were to find : 1) The organizational health of schools under Bangkok Metropolitan 2) The effectiveness of schools under Bangkok Metropolitan and 3) The organizational health affect the effectiveness of schools under Bangkok Metropolitan. The sample consisted of 55 schools in South Krungthong group under Bangkok Metropolitan; divided into 1) Directors, Vice- Directors, Assistant to the Directors, Head of Departments, and 2) Teachers of schools in South Krungthong group under Bangkok Metropolitan; Totally 330 respondents. The instrument used for collecting data was a rating-scale questionnaire about. The organizational health of schools base on Hoy and Forsyth theory, and The effectiveness of schools base on Kreitner and Kinicki theory. The statistics used to analyzed the data were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

¹ นักศึกษาปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

The finding were as follows :

1. The organizational health of schools in South Krungthong group under Bangkok Metropolitan in a whole and each aspect were found at the high level.
2. The effectiveness of schools in South Krungthong group under Bangkok Metropolitan in a whole and each aspect were found at the high level.
3. The organizational health affecting the effectiveness of schools in South Krungthong group under Bangkok Metropolitan; at the .01 level.

บทนำ

สถานศึกษาถือเป็นองค์การอีกระบบหนึ่งที่เปรียบเสมือนเครื่องจักรขนาดใหญ่ที่ต้องมีเครื่องจักรเล็กๆ ในการขับเคลื่อน ซึ่งเปรียบได้กับบุคลากรทางการศึกษา การบริหารจัดการ กระบวนการจัดการเรียนการสอน ที่ต้องพัฒนาเยาวชนให้เป็นทรัพยากรที่มีศักยภาพนั้นย่อมหมายถึงประสิทธิผลขององค์การสถานศึกษา (John M. Pfiffner and Frank P. Sherwood, 1960 : 30) และไมล์ (Miles) ได้กล่าวไว้เช่นกันว่าหากคิดจะปรับปรุงสถานศึกษาแล้วสิ่งที่ต้องศึกษาเป็นอันดับแรกนั้นก็คือนิยามขององค์การ เพราะสุขภาพองค์การของสถานศึกษาจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าจะสามารถปรับปรุงระบบภายในสถานศึกษาได้สำเร็จหรือไม่และมากน้อยเพียงใด ดังนั้นสุขภาพองค์การเป็นเกณฑ์หนึ่งที่ยังชี้ประสิทธิผลขององค์การ เป็นการประเมินกระบวนการปฏิบัติงานภายในองค์การ องค์การที่มีสุขภาพดีแสดงว่าการบริหารและองค์การประสบความสำเร็จ (แก้วขวัญ เอียดศิริพันธ์, 2552 : 10)

กรุงเทพมหานครโดยสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครเป็นองค์การหลักด้านการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครได้รับงบประมาณในการบริหารจัดการแต่ละปีทั้งงบเงินอุดหนุนจากรัฐบาล และงบของกรุงเทพมหานครเป็นจำนวนมากซึ่งเพียงพอในการบริหารจัดการด้านการศึกษาให้มีคุณภาพตามเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ หากจากรายงานประสิทธิผลของการจัดการศึกษาของกรุงเทพมหานครตามสรุปผลการประเมินคุณภาพมาตรฐาน โรงเรียนในสังกัดกรุงเทพมหานคร (SMART SCHOOL) กลับพบว่าด้านผลที่เกิดกับผู้เรียนอยู่ในระดับดีเยี่ยมเพียงร้อยละ 0.23 เท่านั้น นอกจากนี้จากผลการรายงานการทดสอบทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (O – NET) ของสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (องค์การมหาชน) มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับชาติเพียง 42 โรง คิดเป็นร้อยละ 9.63 เท่านั้น และสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้มีสถานศึกษาทั้งหมด 69 โรง แต่มีสถานศึกษาเพียง 4 โรง คิดเป็นร้อยละ 5.79 เท่านั้นที่มีผลคะแนนเฉลี่ยสูงกว่า

ระดับประเทศ ซึ่งจากงบประมาณที่มีมากเพียงพอประกอบกับการประเมินคุณภาพมาตรฐานทุกๆ ปีน่าจะเป็นการกำกับคุณภาพของการศึกษาโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครได้ และผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนน่าจะสูงขึ้นด้วย

นอกเหนือจากเรื่องผลสัมฤทธิ์แล้วยังพบปัจจัยที่อาจส่งผลต่อคุณภาพด้านการศึกษานี้ได้แก่ ในเรื่องของฐานข้อมูลสารสนเทศไม่ตอบสนองต่อการนำไปวางแผนและบริหารจัดการ ภาระงานตามนโยบายที่นอกเหนือจากงานประจำมีมาก ทำให้งานประจำไม่บรรลุตามเป้าหมาย การพัฒนาบุคลากรไม่ตรงตามความต้องการ และมีโครงการฝึกอบรมให้กับครูมากเกินไปทำให้กระทบผลการเรียนของนักเรียน (สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร, 2555) การขาดอัตรากำลังทดแทนบุคลากรที่มีการโอนย้ายเป็นจำนวนมาก โดยไม่สามารถดำเนินการเรียกทดแทนตำแหน่งได้ ปัจจัยในเรื่องผลตอบแทนที่ไม่ทัดเทียมหรือต่ำกว่าครูสังกัดอื่นๆ ด้วย (คมชัดลึกออนไลน์, 2555) รวมไปถึงผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของสำนักงานการศึกษาได้พบอุปสรรคที่ส่งผลต่อการจัดการศึกษาประกอบด้วย เช่น กรุงเทพมหานครมีประชากรแฝงในระดับวัยเรียนจำนวนมาก ทำให้ไม่สามารถควบคุมการวางแผน การบริหารจัดการและการบริการได้ นโยบายผู้บริหารมีมาก แรงจูงใจไม่ต่อเนื่อง จึงไม่เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน กฎหมายข้อบัญญัติ ระเบียบ คำสั่ง บางเรื่องล้าสมัย ทำให้การดำเนินงานล่าช้า และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีภายนอกเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้สิ้นเปลืองงบประมาณในการปรับเปลี่ยนและต้องพัฒนาอย่างเร่งด่วนที่เน้นด้านปริมาณงานมากเกินไปขาดคุณภาพไป

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้จะเห็นว่าสุขภาพองค์การจะเป็นเกณฑ์ชี้วัดที่สำคัญที่จะบ่งบอกถึงระดับของความสำเร็จในการบริหารจัดการนั้นก็หมายถึงประสิทธิผลของสถานศึกษานั้นเอง ในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ คือ พัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนมีคุณภาพคือคน เก่ง ดี และมีคุณค่าต่อสังคม ซึ่งเป็น

ผลสะท้อนจากคุณภาพการศึกษา คุณภาพศิษย์เป็นผลสะท้อนมาจากคุณภาพครู ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับสุขภาพขององค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ได้ทราบว่าสุขภาพองค์กร สถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร อยู่ในระดับใด ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครอย่างไร และเพื่อประโยชน์ในการนำไปกำหนดนโยบาย แนวทางและแนวปฏิบัติในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และควมมีประสิทธิผลองค์กรของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบสุขภาพองค์กรสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อทราบประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร
3. เพื่อทราบสุขภาพองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาสุขภาพองค์กรสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยผู้วิจัยได้นำแนวคิดของฮอยและฟอร์สซิช (Wayne k. Hoy and P. B. Forsyth, 1986 : 159) ที่ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับตัวชี้วัดสุขภาพองค์กรสถานศึกษาไว้ 7 ประการ ประกอบด้วย 1) ความสมบูรณ์ของสถาบัน (Institutional Integrity) 2) ความมีอิทธิพลของผู้บริหาร(Principal Influence) 3) การบริหารแบบเน้นคน (Consideration) 4) การบริหารแบบเน้นงาน (Initiating Structure) 5) การสนับสนุนด้านทรัพยากร(Resource Support) 6) ขวัญและกำลังใจ (Morale) 7) การมุ่งเน้นด้านวิชาการ(Academic Emphasis) และแนวด้านประสิทธิผลของสถานศึกษาตามแนวคิดของเครียตเนอร์และคินิคกี (Robert Kreitner, and Angelo Kinicki., 2006 : 509)โดยมีการวัดประสิทธิภาพเป็นแนวคิดพื้นฐาน 4 ประการ คือ 1) การทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย (Goal Accomplishment) 2) การได้มาซึ่งทรัพยากร(Resource Acquisition) 3) กระบวนการจัดการภายใน (Internal Process) และ 4) กลยุทธ์สร้างความพึงพอใจ(Strategic Constituencies Satisfaction)

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการ เป็นการศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎี เกี่ยวกับสุขภาพขององค์กรและประสิทธิผลของสถานศึกษา จากเอกสาร วารสาร จุลสาร ตำรา บทความ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง รายงานการวิจัย เพื่อจัดทำโครงร่างงานวิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการจัดสร้างเครื่องมือพร้อมทั้งทดสอบและปรับปรุงคุณภาพของเครื่องมือที่สร้างขึ้น เก็บรวบรวมข้อมูลจากประชากรที่กำหนดไว้ ในระเบียบวิธีวิจัย แล้วนำข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบความถูกต้อง วิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานการวิจัย การรายงานการวิจัย เป็นขั้นตอนการจัดทำร่างรายงานการวิจัย นำเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามที่คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ และจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ เสนอบัณฑิตวิทยาลัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ประชากรคือ สถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ จำนวน 69 แห่ง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างกำหนดจากตารางประมาณขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างเป็นสถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ จำนวนทั้งสิ้น 59 โรง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling)

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้ให้ข้อมูลแต่ละสถานศึกษาโรงละ 6 คน ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มคือ 1) ผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ที่ได้รับมอบหมาย โรงละ 2 คน รวมเป็น 118 คน 2) ครูผู้ปฏิบัติการสอนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ จำนวน 59 โรงๆ ละ 4 คน จำนวน 236 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 354 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่ง อายุราชการ และระยะเวลาในการปฏิบัติงานในสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดคำตอบไว้ให้ (Forced Choice)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับองค์ประกอบสุขภาพองค์การสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาข้อคำถามขึ้นจากแนวคิดของฮอยและฟอร์สซิท (Hoy and Forsyth) 7 มิติ ได้แก่ 1) องค์การที่เข้มแข็ง 2) ความมีอิทธิพลของผู้บริหาร 3) การบริหารแบบเน้นคน 4) การบริหารแบบเน้นงาน 5) การสนับสนุนด้านทรัพยากร 6) ขวัญและกำลังใจ 7) การเน้นด้านวิชาการ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาข้อคำถามขึ้นจากแนวคิดของเคริตเนอร์และคินิคกี (Kreitner and Kinicki) ซึ่งได้กล่าวถึงประสิทธิผลของสถานศึกษาว่าประกอบด้วยความสามารถ 4 ประการคือ 1) การทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย 2) การได้มาซึ่งทรัพยากร 3) กระบวนการจัดการภายใน และ 4) กลยุทธ์สร้างความพึงพอใจ

ลักษณะของแบบสอบถามในตอนต้นที่ 2 และ 3 เป็นมาตราส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ต (Likert's rating scale) โดยกำหนดช่วงระดับของคะแนนออกเป็น 5 ระดับ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิด หลักการ และทฤษฎีเกี่ยวกับสุขภาพองค์การและประสิทธิผลของสถานศึกษา จากเอกสาร วารสาร จุลสาร ตำรา บทความ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง รายงานการวิจัยเกี่ยวกับสุขภาพองค์การและประสิทธิผลของสถานศึกษา ปรับปรุง พัฒนา และสร้างแบบสอบถาม

ขั้นตอนที่ 2 ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถามโดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เฉพาะด้าน แก้ไขปรับปรุง โดยใช้เทคนิค IOC (Index of item Objective Congruence)

ขั้นตอนที่ 3 นำแบบสอบถามที่ได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับสถานศึกษาที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้นจำนวน 36 คน

ขั้นตอนที่ 4 นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมา คำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตามวิธีการของครอนบาค (Lee J. Cronbach, 1987 : 161) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (The Coefficient of Alpha) ได้ค่าความเชื่อมั่นโดยภาพรวมเท่ากับ 0.8110

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยทำหนังสือถึงคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากรเพื่อขอความร่วมมือไปยังสถานศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ จำนวน 59 แห่งที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ผู้ตอบแบบสอบถามสถานศึกษาละ 6 คน ประกอบด้วยผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และครูผู้ปฏิบัติหน้าที่การสอนในสถานศึกษา

2. ผู้วิจัยดำเนินการแจกและเก็บแบบสอบถาม โดยเดินทางไปเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3. นำแบบสอบถามมาตรวจความถูกต้องและดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์สุขภาพองค์การกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ใช้มัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ตามแนวคิดของเบสท์ (John W. Best, 1970 : 182)

3. การวิเคราะห์สุขภาพองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการศึกษา

การวิเคราะห์เกี่ยวกับสุขภาพองค์การสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่าเฉลี่ยไปเทียบเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ปรากฏผลภาพรวมดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของสุขภาพองค์การสถานศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

(n=55)

สุขภาพองค์การสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1 ความสมบูรณ์ของสถาบัน (x_1)	4.23	0.56	มาก
2 ความมีอิทธิพลของผู้บริหาร (x_2)	4.39	0.61	มาก
3 การบริหารแบบเน้นคน (x_3)	4.55	0.58	มากที่สุด
4 การบริหารแบบเน้นงาน (x_4)	4.50	0.52	มากที่สุด
5 การสนับสนุนด้านทรัพยากร(x_5)	4.67	0.60	มากที่สุด
6 ขวัญและกำลังใจ(x_6)	4.35	0.56	มาก
7 การเน้นด้านวิชาการ(x_7)	4.27	0.56	มาก
รวม (x_{tot})	4.36	0.45	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า สุขภาพองค์การสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.45) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดมี 3 ด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านการสนับสนุนทรัพยากร ($\bar{X} = 4.67$, S.D.= 0.60) ด้านการบริหารแบบเน้นคน ($\bar{X} = 4.55$, S.D.= 0.58) และด้านการบริหารแบบเน้นงาน ($\bar{X} = 4.50$, S.D.= 0.52) ในส่วนที่เหลือ 4 ด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านความมีอิทธิพลของผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.61) ด้านขวัญและกำลังใจ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.56) ด้านการเน้นด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.56) และด้านความสมบูรณ์ของสถาบัน ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.56)

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร

ผลการวิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์จากค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของสุขภาพองค์การสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ พบว่าอยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน รวมถึงรายชื่อ ของแต่ละด้านของสุขภาพองค์การสถานศึกษาสังกัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และระดับของประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมและรายด้าน

(n=55)

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ค่าระดับ
1 การทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย(y_1)	4.43	0.49	มาก
2 การได้มาซึ่งทรัพยากร (y_2)	4.24	0.55	มาก
3 กระบวนการจัดการภายใน (y_3)	4.29	0.53	มาก
4 กลยุทธ์สร้างความพึงพอใจ(y_4)	4.33	0.56	มาก
รวม (Y_{tot})	4.32	0.47	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงตามค่าเฉลี่ยจากมากไปหา

น้อยได้ดังนี้ด้านการทำให้สำเร็จตามเป้าหมาย($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.49) ด้านกลยุทธ์สร้างความพึงพอใจ ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.56) ด้านกระบวนการจัดการภายใน ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.53) และด้านการได้มาซึ่งทรัพยากร ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.55) ตามลำดับ

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสุขภาพองค์การที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพองค์การ
ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร

กลุ่มกรุงธนใต้ ด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน
(Pearson's Product-Moment Correlation Coefficient) โดย
ภาพรวมและรายด้านปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ระหว่างสุขภาพองค์การสถานศึกษา สังกัด

(n=55)

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	X ₆	X ₇	X _{tot}	Y _{tot}
ความสมบูรณ์ของสถาบัน(X ₁)	1								
ความมีอิทธิพลของผู้บริหาร(X ₂)	.666**	1							
การบริหารแบบเน้นคน(X ₃)	.587**	.832**	1						
การบริหารแบบเน้นงาน(X ₄)	.567**	.727**	.741**	1					
การสนับสนุนด้านทรัพยากร(X ₅)	.412**	.423**	.412**	.424**	1				
ขวัญและกำลังใจ(X ₆)	.556**	.556**	.531**	.582**	.497**	1			
การเน้นด้านวิชาการ(X ₇)	.566**	.582**	.552**	.607**	.485**	.699**	1		
สุขภาพองค์การสถานศึกษา(X _{tot})	.781**	.862**	.838**	.830**	.660**	.792**	.805**	1	
ประสิทธิผลของสถานศึกษา(Y _{tot})	.648**	.650**	.621**	.708**	.563**	.749**	.781**	.846**	1

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
ระหว่างตัวแปรสุขภาพองค์การสถานศึกษาโดยภาพรวม (X_{tot})
กับประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยภาพรวม (Y_{tot}) มีความ
สัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่า
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ r=0.846** และเมื่อพิจารณาจากตัวแปร
สุขภาพองค์การพบว่า สุขภาพองค์การสถานศึกษาทั้ง 7 ด้าน

มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิเคราะห์การส่งผลด้วยค่าสถิติการวิเคราะห์
การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression
Analysis) พิจารณาตามตัวแปรที่เข้าสมการตามลำดับความ
สำคัญ ผลดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การถดถอยพหุคูณของสุขภาพองค์การส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยภาพรวม (Y_{tot})
สังกัดกรุงเทพมหานคร

(n=55)

แหล่งความแปรปรวน	Sum of Square	df	Mean Square	Sig.
Regression	54.562	5	10.912	0.000*
Residual	16.694	324	0.52	
Total	71.256	329		

สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R)	0.875
ประสิทธิภาพในการทำนาย (R square)	0.766
ประสิทธิภาพในการทำนายที่ปรับแล้ว (Adjusted R square)	0.762
ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการทำนาย (Standard Error)	0.227

ตัวแปรสุขภาพองค์กรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ

ตัวแปรที่เข้าสมการ	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
	β	Std. Error	Beta		
ค่าคงที่(Constant)	0.443	0.124		3.567	0.000**
การเน้นด้านวิชาการ(X_7)	0.272	0.034	0.329	7.952	0.000**
การบริหารแบบเน้นงาน(X_4)	0.208	0.033	0.234	6.327	0.000**
ขวัญและกำลังใจ(X_6)	0.198	0.034	0.240	5.899	0.000**
ความสมบูรณ์ของสถาบัน(X_1)	0.119	0.029	0.144	4.046	0.000**
การสนับสนุนด้านทรัพยากร(X_5)	0.098	0.025	0.126	3.908	0.000**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

จากตารางที่ 4 พบว่าสุขภาพองค์กรส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวม (Y_{tot}) สถานศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ทั้งหมด 5 ด้าน คือ การเน้นด้านวิชาการ (X_7), การบริหารแบบเน้นงาน (X_4), ขวัญและกำลังใจ (X_6), ความสมบูรณ์ของสถาบัน (X_1), และการสนับสนุนด้านทรัพยากร (X_5) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.875 ค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R^2) เท่ากับ 0.766 ในลักษณะนี้หมายความว่า สุขภาพองค์กรสถานศึกษาโดยภาพรวมส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ร้อยละ 76.60 ซึ่งสามารถเขียนเป็นสมการวิเคราะห์การถดถอย ได้ดังนี้

$$Y_{tot} = 0.443 + 0.272X_7 + 0.208X_4 + 0.198X_6 + 0.119X_1 + 0.098X_5$$

การอภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า สุขภาพองค์กรสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ (X_{tot}) ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสูงกว่าสมมติฐานซึ่งสามารถบ่งชี้ได้ว่าสุขภาพองค์กรของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ มีสุขภาพองค์กรที่สมบูรณ์ เนื่องจากการได้รับการสนับสนุนด้านทรัพยากรอย่างพอเพียง ทั้งงบประมาณ อาคารสถานที่ วัสดุและอุปกรณ์ ทันสมัย เพียงพอต่อจำนวนนักเรียนแต่ละห้องเรียน เช่น ห้องเรียนมัลติพอยท์ (Multipoint) ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ห้องสื่อมัลติมีเดียที่มีระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) จัดหาหนังสือเรียน หนังสือเสริมทักษะประสบการณ์ต่างๆ ที่มีความทันสมัย ระบบในการจัดซื้อจัด

จ้างที่รวดเร็ว การกระจายอำนาจจากส่วนกลางต้นสังกัดคือสำนักงานการศึกษาไปยังสำนักงานเขตต่างๆ ทำให้การบริหารจัดการด้านงบประมาณ มีความคล่องตัวการบริหารจัดการ เน้นความเป็นเอกภาพด้านนโยบายแต่มีความหลากหลายในการปฏิบัติทำให้การขับเคลื่อนด้านการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของมุกดา นิลสารที่พบว่าสุขภาพองค์กรของเทศบาลเมืองจะเชิงเตตราโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก คืออิทธิพลในการจัดสรรทรัพยากรด้านภาวะผู้นำที่เพื่อนร่วมงานและด้านบุรณภาพของสถาบัน เพราะสถานศึกษาต้องมีการพัฒนาการเรียนการสอนตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพทุกๆ ด้านการให้บริการต่อประชาชน ชุมชน จึงส่งผลให้สุขภาพองค์กรโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดเทศบาลเมืองจะเชิงเตตราอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยเฮนเดอร์สัน (Henderson and others) และคณะที่ได้ศึกษาสุขภาพองค์กรและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในรัฐเทนเนสซี (Tennessee) พบว่าการให้ความร่วมมือของครูในสังกัด การสนับสนุนทรัพยากร และการเน้นด้านวิชาการหรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นเกณฑ์ชี้วัดสุขภาพขององค์กรอยู่ในระดับมากที่สุด

2. ผลการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ พบว่าโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน ซึ่งมากกว่าสมมติฐานที่ได้ตั้งเอาไว้ทุกด้าน สำหรับด้านการทำให้สำเร็จตามเป้าหมายที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด โดยปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้ค่าเฉลี่ยสูงกว่าสมมติฐานที่ตั้งไว้นั้นด้วยเหตุผลที่ว่า สถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ มีการกำหนดเป้าหมายไว้

ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ อันได้แก่ การกำหนดเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ พันธกิจ วิสัยทัศน์ที่กว้างไกล ตรงตามมาตรฐานตัวบ่งชี้ของมาตรฐานด้านการศึกษาของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ กำหนดยุทธศาสตร์ในการจัดการศึกษาให้เป็นรูปธรรม และอยู่บนพื้นฐานของความเป็นไปได้ พร้อมทั้งสนองต่อนโยบายของต้นสังกัดคือกรุงเทพมหานครที่มุ่งเน้นพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชากรในทุกๆ ด้าน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวิโรจน์ ยี่ขอ ที่ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3 พบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนมากที่สุด คือ ทักษะด้านความคิดรวบยอดที่ประกอบด้วยการมอบอำนาจในการตัดสินใจให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชา การวิเคราะห์ปัญหา วิเคราะห์งาน แผนงาน และโครงการต่าง ๆ ให้ทันความเปลี่ยนแปลง การใช้ข้อมูลสารสนเทศที่เหมาะสมในการตัดสินใจ ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเช่นเดียวกันนอกจากนี้สถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ มีการจัดระบบงานที่ชัดเจน คล่องตัวในการปฏิบัติงาน การประชาสัมพันธ์ด้วยระบบสารสนเทศที่ดี ทันสมัย รวดเร็ว ถูกต้อง ตรงกับความต้องการและทันต่อการใช้งาน สร้างความเข้าใจและการยอมรับอย่างดีเยี่ยมให้เกิดแก่ผู้รับบริการ ผู้ปกครอง และชุมชน การสร้างความเข้าใจให้ตรงกันทุกระดับของผู้บริหารตลอดจนถึงผู้รับนโยบายไปปฏิบัติ ในเป้าหมายและนโยบายของสถานศึกษาเป็นอย่างดี ส่งผลให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการแต่หลากหลายแนวทางในด้านการปฏิบัติ เป้าหมายของสถานศึกษามีความยืดหยุ่นง่ายต่อการปฏิบัติ ผสมผสานกับรูปแบบการบริหารจัดการด้วยรูปแบบการบูรณาการ การมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ มีการวัดผลและประเมินผลตามเป้าหมายทุกกิจกรรม มีการนำผลลัพธ์การบริหารมาเปรียบเทียบกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ควบคุมกำกับ ติดตาม และนิเทศให้การดำเนินงานบรรลุตามแผน โดยใช้กระบวนการตรวจสอบประเมินคุณภาพด้านการจัดการศึกษาทุกด้าน ทั้งการประกันคุณภาพภายในและภายนอก ได้แก่การประเมินคุณภาพตนเอง (SAR) ประจำปี กระบวนการประเมินโรงเรียนคุณภาพ (SMART SCHOOL) ระดับต้นสังกัด และการประกันคุณภาพภายนอก คือการประเมินของสำนักทดสอบแห่งชาติ (สทศ.) สร้างความน่าเชื่อถือให้แก่ผู้รับบริการเป็นอย่างดี สอดคล้องกับผลการวิจัยของ มณฑาทิพย์ ฤทธิมงคลได้ทำการศึกษาวิจัยประสิทธิผลโรงเรียนพบว่า ประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ในภาพรวมและ

รายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถในการบรรลุเป้าหมายที่ผู้บริหารมีแนวทางในการพัฒนาโรงเรียนให้ก้าวหน้าเช่นกันนอกจากนี้ ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยเพาว์เนอร์ (Pounder) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิผลของสถาบันอุดมศึกษา 7 แห่งในฮ่องกง พบว่า องค์กรที่มีประสิทธิผล จะต้องสามารถรักษามิติของประสิทธิผลในด้านต่างๆ ไว้ให้เกิดความสมดุล องค์กรที่เน้นผลผลิต ประสิทธิภาพมากเกินไป อาจนำไปสู่การขาดขวัญและกำลังใจในกลุ่มผู้ปฏิบัติงาน และขาดความผูกพันต่อองค์กร และเป้าหมายขององค์กร สะท้อนให้เห็นถึงความเป็นเอกภาพของการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

3. สุขภาพองค์กรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ โดยภาพรวม ได้แก่ด้านการเน้นด้านวิชาการ (X_1) ด้านการบริหารแบบเน้นงาน (X_2) ด้านขวัญและกำลังใจ (X_3) ด้านความสมบูรณ์ของสถาบัน (X_4) และด้านการสนับสนุนด้านทรัพยากร (X_5) ตามลำดับอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 เพราะสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครมีการสนับสนุนให้จัดการเรียนการสอนเพื่อมุ่งให้เกิดความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ เป็นสถานศึกษาแห่งการเรียนรู้ โดยสนับสนุนให้มีความพร้อมในด้านทรัพยากรวัสดุ เทคโนโลยี งบประมาณ และทรัพยากรบุคคล สามารถจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพ จัดการเรียนการสอนซ่อมเสริมทุกระดับรวมทั้งผู้เรียนที่บกพร่องทางด้าน การเรียนรู้ก็จัดเป็นโรงเรียนสอนร่วมเพื่อช่วยผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ ปลุกฝัง พัฒนาและสร้างจิตสำนึก ผู้เรียนให้เป็นผู้รู้หน้าที่และความรับผิดชอบ ควบคู่กับการมีสุขภาพจิตดี แสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างสม่ำเสมอ เพราะหัวใจสำคัญของการบริหารจัดการด้านการศึกษา ก็คือผู้เรียน เมื่อสถานศึกษาสามารถพัฒนาผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐาน มีการพัฒนาทุกด้าน เป็นคนดี เก่ง มีสุข จึงเป็นกลยุทธ์ที่เป็นที่พึงพอใจแก่ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนอย่างสูงที่สุดสอดคล้องกับแนวคิดของเมเม็ต คอร์กเมซ (Mehmet Korkmaz) ผลการศึกษาพบว่าสุขภาพองค์กรจะดีหรือไม่นั้น สามารถดูได้จากความพึงพอใจของครูต่องาน ซึ่งมุ่งประเด็นไปที่วิสัยทัศน์ที่ให้ความสำคัญในการกระตุ้นให้บุคลากรในองค์กรมีความกระตือรือร้น เป็นเครื่องมือช่วยในการสร้างแรงจูงใจบุคลากรในองค์กรเป็นอย่างดี ส่งผลให้การทำงานสำเร็จและเกิดผลดีแก่นักเรียนในโรงเรียนนั้นๆ ตามมาในด้านการบริหารแบบเน้นงาน (X_2) นั้นผู้บริหารสถานศึกษา

มุ่งเน้นความสำเร็จของงานให้เป็นไปตามนโยบายของต้นสังกัด คือสำนักงานการศึกษา คือนำวิสัยทัศน์ ภารกิจและกลยุทธ์ของหน่วยงานต้นสังกัดมาผลักดันให้เกิดผลในแนวทางปฏิบัติ โดยยึดหลักของการมีเอกภาพเชิงนโยบาย หลากหลายในการปฏิบัติ เน้นระบบการกระจายอำนาจ ยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กร สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายขององค์กรให้ชัดเจน การรักษามาตรฐานของการดำเนินงาน ลดการบริหารแบบสายการบังคับบัญชามาเป็นการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมากขึ้น สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของอัลเบิร์ต กรีน (Albert Green) ผลปรากฏว่า การกำหนดเป้าหมายความคาดหวังให้สูง และการมีการประเมินความสำเร็จอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนจะมีประสิทธิผล และการกำหนดพันธกิจที่ชัดเจน มีการส่งเสริมสนับสนุนเปิดโอกาสให้เกิดการเรียนรู้สูง นักเรียนมีความเชื่อมั่นในการเรียนรู้อย่างเต็มความสามารถ ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ส่วนความคิดเห็นของครูพบว่าการจัดให้โรงเรียนมีการพัฒนาความเชี่ยวชาญอย่างจริงจังเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการอย่างจริงจัง และเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นและตัดสินใจร่วมด้วย ส่วนด้านขวัญและกำลังใจ (X_6) นั้น สถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีความไว้วางใจซึ่งกันและกันในการทำงาน มีความรับผิดชอบและมีความพึงพอใจในงานที่ปฏิบัติ ทำงานร่วมกันโดยปราศจากความขัดแย้ง มีระบบงานที่ชัดเจน กำหนดกลยุทธ์ที่เหมาะสม จัดระบบสารสนเทศที่ดี การประชาสัมพันธ์ทั่วถึงทุกภาคส่วน สร้างความพึงพอใจแก่ครู บุคลากรและแก่ผู้ที่สนับสนุนสถานศึกษา บุคลากรมีความตั้งใจในการปฏิบัติงานให้สำเร็จ เกิดเป็นความภาคภูมิใจต่อสถานศึกษาจนสามารถพัฒนาเกิดเป็นความเชื่อมั่น และมีความผูกพันต่อสถานศึกษาในสถานศึกษาของตนเอง ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ อย่างเห็นได้ชัด ด้านความสมบูรณ์ของสถาบันส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ นั้นเพราะจากการที่สถานศึกษาในสังกัดของกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ เน้นความเป็นเอกภาพทางด้านการนโยบายแต่มีหลากหลายในด้านการปฏิบัติ โดยยึดหลักในด้านการดำเนินการในการจัดการศึกษาให้เป็นไปในทิศทางเดียวกันตามแนวนโยบายที่ต้นสังกัดกำหนด จึงทำให้สถานศึกษาจะมีการกำหนดเป้าหมายไว้ชัดเจน ตั้งอยู่บนพื้นฐานความเป็นจริงและความเป็นไปได้ในการดำเนินการ ซึ่งมีความยืดหยุ่นง่ายต่อการนำนโยบายไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายจนเป็นที่ยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชน และด้านการ

สนับสนุนด้านทรัพยากร (X_5) ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ สถานศึกษาได้รับงบประมาณในการบริหารจัดการด้านการศึกษา เพียงพอไม่ว่าจะเป็น งบประมาณที่เป็นงบบุคลากร งบเงินอุดหนุนนักเรียนรายบุคคล งบอุดหนุนสนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ มีอาคาร สถานที่ มีห้องเรียน ห้องเสริมประสบการณ์ ห้องเรียนอัจฉริยะในจำนวนที่เพียงพอต่อนักเรียนของแต่ละสถานศึกษา รวมไปถึงสามารถจัดสรรวัสดุและอุปกรณ์ที่เพียงพอต่อกิจกรรมการเรียนการสอนของครูผู้ปฏิบัติซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของสุมิตร ขาวประภา ได้จัดทำวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์กรในหัวข้อเรื่องว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความผูกพันต่อองค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 1 ผลปรากฏว่าด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารมีความสำคัญที่ส่งผลต่อประสิทธิผลองค์กรสูงกว่าด้านอื่นๆ เนื่องจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีสถานภาพต่างกัน ระยะเวลาปฏิบัติงานต่างกัน ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดและประเภทต่างกันด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. สำนักงานการศึกษาควรให้ความมั่นใจ ในการให้ความคุ้มครอง ให้การปกป้องแก่ครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร หากมีการเกิดกรณีที่มีการร้องเรียน
2. สถานศึกษา สำนักงานการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ควรหาแนวทางหรือวิธีการในการติดตามประเมินผลในเรื่องการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์คุ้มค่ามากที่สุดอย่างเป็นระบบ
3. สถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร กลุ่มกรุงธนใต้ ทั้งควรปรับระบบรูปแบบการบริหารงานแบบแนวตั้งเป็นแนวนอน เน้นการมีส่วนร่วมมากขึ้น ระหว่างสถานศึกษา วัฒนธรรมและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีในการบริหารจัดการด้านการศึกษา

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาสภาพองค์การสถานศึกษาในกลุ่มอื่นๆ เช่น กลุ่มกรุงเทพกลาง กลุ่มกรุงเทพใต้ กลุ่มกรุงเทพเหนือ กลุ่มกรุงเทพตะวันออก และกลุ่มกรุงธนเหนือ ว่ามีปัจจัยอะไรบ้าง และอยู่ในระดับใด
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยต่างๆ ที่ส่งผลต่อสภาพองค์การและประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานครในเชิงลึก
3. ควรมีการศึกษาสภาพองค์การที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในรูปแบบ

การวิจัยเชิงคุณภาพ

4. ควรมีการศึกษาสภาพองค์การที่ส่งผลต่อตัวแปรอื่นๆ เช่น ความสุขของครู ทักษะของผู้บริหาร คุณภาพชีวิตของครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นต้น

รายการอ้างอิง

แก้วขวัญ เอียดศิริพันธ์. “การพัฒนาตัวบ่งชี้สภาพองค์การของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตรัง เขต 2” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2552.

จิระศักดิ์ เจริญพันธ์. “เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการดูแลและการจัดการสุขภาพ”, มปท., (2555) : 2.

ประเวศ วะสี. “การจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วมขององค์กรในชุมชนเพื่อสุขภาวะคนไทย.” ปาฐกถา ณ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต, 2555.

มนทาทิพย์ ฤทธิมงคล, “ความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของครูกับประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, 2552.

มุกดา นิลสาคร. “ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพองค์การกับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของบุคลากร ในสังกัดเทศบาลเมืองจะเข้เจตรา.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2551.

วิทยา เขียวกุล. “จะปฏิรูปการศึกษาให้เกิดผลจริงได้อย่างไร.” รายงาน เรื่อง สถานะการศึกษาไทยปี 2552-2553. (2554) : 4

วิโรจน์ ยี่ขอ. “ทักษะการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสกลนคร เขต 3.” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2551.

สำนักนายกรัฐมนตรี. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบเอ็ด พ.ศ. 2555 – 2559. 26 ตุลาคม 2554.

สุรศักดิ์ ปาเฮ. “ภาพอนาคตการศึกษาไทย: วิเคราะห์พื้นฐานการวิจัย”(เอกสารประกอบการสัมมนาครั้งที่ 1 ชุดวิชาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับศึกษาศาสตร์ระดับปริญญาเอก มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ระหว่างวันที่ 13 – 14 สิงหาคม พ.ศ. 2554. (2554) : 1

Green, Deedra Albert. Teachers Parents and Students Perception of Effective School Characteristics of Two Texas Urban Exemplary Open-Enrollment Charter School. A Dissertation of Doctor of Philosophy for the Degree Texas A&M University, 2005.

Henderson and others. **Organization Health and Student Achievement in Tennessee Middle Level Schools.** Correspondence Health, and Human Services at the University of Tennessee, NASSP Bulletin 0 Vol. 89 No. 644 September, 2005.

Hoy, Wayne K. and Forsyth, P. B. **Effective Supervision : Theory into Practice.** New York: Random House, 1986.

John M. Piffner and Frank P. Sherwood, Administrative organization, Englewood Cliffs, N.J. Prentice-Hall, 1960), 30.

James Pounder S.. “Organizational Effectiveness in Higher Education: Towards An Operational Definition” Part of the Higher Education Administration Commons Lingnan University, 1997.

Korkmaz, Mehmet. The effects of Leadership Styles on Organizational Health. Educational Research Quarterly, Gazi University, 2007.

Kreitner, Robert and Kinicki, Angelo. **Organizational Behavior.** 6th ed. Boston: McGraw-Hill/Irwin, 2004.

Lee J. Cronbach, Essential of Psychological Testing (New York: Harper & Row Publishes, 1987), 161.

Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan, “Determining Sample Size for Research Activitive,”

Educational and psychological Measurement, 30(1970) : 607-610